

Тканини

різновиди та догляд

Текстильні волокна

```
graph TD; A[Текстильні волокна] --> B[Натуральні]; A --> C[Хімічні]; B --> D[Тваринні]; B --> E[Рослинні]; D --> F[Шовк]; D --> G[Вовна]; E --> H[Бавовна]; E --> I[Льон]; C --> J[Штучні]; C --> K[Синтетичні]; J --> L[Віскоза]; J --> M[Бамбук]; J --> N[Ліоцел]; J --> O[Модал]; K --> P[Поліестер]; K --> Q[Поліамід/нейлон]; K --> R[Еластан]; K --> S[Акрил];
```

Натуральні

Тваринні

Шовк

Вовна

Рослинні

Бавовна

Льон

Хімічні

Штучні

Віскоза

Бамбук

Ліоцел

Модал

Синтетичні

Поліестер

Поліамід/
нейлон

Еластан

Акрил

Натуральні волокна

Тваринного походження

ВОВНА

(*Wool, Woole, Lane, Laine, Wolle*) Це волосяний покрив овець, кіз, кролів, лам та інших відповідних тварин. Вовняні речі (тканини з відсотком вовняних волокон) відмінно зберігають тепло, але схильні до усадки.

Переваги :зберігає тепло, довговічні, тканина не мнеться, має стійкість до вицвітання, має гіпоалергенні властивості.

Недоліки: вимагають делікатного догляду, швидко вбирає запахи, має слихьність до пілінгування (катишки).

Догляд. Одяг з вовни необхідно прати вручну при температурі 30 градусів, або в пральній машині на режимі "ручне або делікатне прання". Сушіння горизонтальне, подалі від батарей та обігрівачів (щоб тканина не сіла).

Натуральні волокна

Тваринного походження

ШОВК

(*Seta, Silk, Seide, Soie*) Нитка, з якої гусениця шовкопряда робить свій кокон. Це довге (кілометр в середньому) тонке, м'яке волокно з характерним блиском, з якого виробляються гарні гладкі тканини. Відрізняється природною терморегуляцією (на холоді — гріє, в спеку — трохи холодить).

Переваги: висока повітропроникність (що забезпечує можливість тілу дихати), гігроскопічність (тканина вбирає вологу та швидко випаровує її), терморегуляція (здатність підлаштуватися під температуру тіла), зносостійкість.

Недоліки : потребує особливого дбайливого догляду, не переносить прання в гарячій воді, вимагає акуратності при прасуванні, втрачає міцність при тривалій дії ультрафіолету, забруднюється при попаданні на тканину рідини або поту.

Догляд: прати при 30 градусах, використовувати для прання рідкі засоби призначені для шовку, не замочувати у воді, не терти тканину та не віджимати після прання (необхідно промокнути махровим рушником), сушити в розправленому вигляді горизонтально, прасувати з внутрішньої сторони.

Натуральні волокна

Рослинного походження

БАВОВНА

(*Cotone, Cotton, Baumwolle, Coton*) Волокна насіння бавовнику. Найдешевший та доступний натуральний матеріал. Гігієнічний, м'який, дихаючий. Але мнеться та не еластичний.

Переваги: висока гігроскопічність, легкий у догляді (легке виведення плям), стійкість від молі та інших шкідників, гіпоалергенний, м'який, але водночас міцний матеріал.

Недоліки: зношуваність (хоч тканина і міцна, але не еластична, тому може витягуватись або протиратись), нестійка до світла, швидко мнеться.

Догляд: Прати при 40 градусах, використовувати ополіскувачі для пом'якшення тканини, сушити при кімнатній температурі та далеко від прямих сонячних променів. Прасувати можна, коли виріб трохи вологий (щоб не пересушити тканину).

Натуральні волокна

Рослинного походження

ЛЬОН

(*Lino, Linen, Linen-Flax, Leinen*) Волокно зі стебель льону-довгунця. Тканина виходить міцніше бавовни, добре вбирає вологу та швидко висихає. Але сильно мнеться.

Переваги: висока зносостійкість, гігроскопічність (льон чудово пропускає повітря, вбирає вологу і не створює парниковий ефект), гігієнічність, забруднюється менше інших тканин, володіє антибактеріальними властивостями, завдяки вмісту кремнезему, або діоксиду кремнію, який запобігає процесу гниття і бродіння), не електризується.

Недоліки: сильно мнеться та важко піддається розгладженню, при неправильному догляді тканина схильна до усадки.

Догляд: Прання до 60 градусів, не використовувати засоби відбілювання, сушити вироби в розправленому стані, гладити можна на високих температурах, зберігати краще в полотняних або паперових пакетах.

Хімічні волокна

Штучні

ВІСКОЗА

(Viscosa, Viscose) Це натуральна деревна целюлоза, створюється із залишків деревини, целюлози, переробленого льону або бавовни.

Переваги: має властивість охолоджувати влітку та зігрівати взимку, гіпоалергенна та підходить людям з чутливою шкірою, м'яка, не накопичує статичну електрику, довго зберігає насиченість фарби та не линяє, гігроскопічна (вбирає вологу в 2 рази краще ніж бавовна), міцна.

Недоліки: у мокрому вигляді тканина може бути вразлива до пошкоджень, при неправильному догляді може дати усадку.

Догляд: прати вручну або в пральній машинці на 30-40 градусів в делікатному режимі, не можна терти та викручувати, необхідно віджати виріб, загорнувши в тканину (наприклад, в рушник, щоб вона увібрала вологу), не сушити в сушільній машині.

Хімічні волокна

Штучні

Район (Rayon) – це полотно з хімічного волокна, яке вважається найбільш натуральним. У дослівному перекладі з англійської це слово означає "штучний шовк, віскоза". Тканина "rayon" зберігає корисні властивості природних волокон і має тіж властивості, що і штучний шовк, але при цьому чудово поєднує в собі особливості натуральних матеріалів і синтетики.

Переваги: міцність і зносостійкість, пружність і еластичність (не мнеться), гладкість (приємна на дотик), легкість (тканина тонка і добре пропускає повітря), матеріал легко забарвлюється тому не вицвітає під впливом сонячних променів, завдяки гладкій поверхні тканина менше забруднюється.

Недоліки: при довготривалому пранні волокна стають тоншими, що призводить до псування речей, при неправильному догляді тканина може сісти.

Догляд: прати вручну або в пральній машині на делікатному режимі, віджимати вручну, температура не більше 40 градусів, сушити на свіжому повітрі подалі від обігрівачів.

Хімічні волокна

Штучні

ЛІОЦЕЛЛ

(*Lyocell, Tencel, Орцел*) Ще одна вдосконалена версія віскози. Ліоцелл виготовляють з деревини бамбука або евкаліпта та піддають нано-обробці. Це екологічно, тому що виробництво практично безвідходне. Тканина отримує всі позитивні властивості бамбука. Але може трохи витягуватися та вразлива до прямих сонячних променів.

Переваги: зручність і комфорт в носінні, зносостійкість, добре тягнеться, тримає форму і не пілінгується, добре пропускає повітря, підходить людям з чутливою шкірою.

Недоліки: при неправильному догляді після прання тканина може дати усадку.

Догляд: зберігати в сухому приміщенні, прати вручну або на делікатному режимі у воді нижче 40° C, віджимати на мінімальних обертах, сушити в добре провітрюваному місці без потрапляння прямих сонячних променів, прасувати в режимі "шовк".

Хімічні волокна

Штучні

МОДАЛ

(*Modal, Moadal*) Модифіковане целюлозне волокно, в якості сировини для якого використовують деревину бука та евкаліпта. Тому тканина виходить дорога. Зате з безліччю позитивних властивостей: не линяє, не вицвітає, не сідає, витримує мільйон праннів та залишається м'якою та приємною тілу. Поступається віскозі тільки в пружності.

Переваги: легка тканина за рахунок невагомості волокна, гігроскопічна, вироби не сідають за рахунок густого переплетіння, добре тримає форму, зносостійка, має охолоджуючий ефект, не електризується.

Недоліки: може викликати алергію у людей з чутливою шкірою, легка займистість.

Догляд: прати не вище 40 градусів в делікатному режимі, віджимати при середніх обертах, перед сушінням розправити одяг, прасувати при середніх температурах.

Хімічні волокна

Синтетичні

ПОЛІЕСТЕР (*Poliestere, Polyester*) Поліестер виготовляється з поліефірних волокон, які виходять за допомогою переробки нафти. З неї або з газу виробляється полістирол. Далі він проходить процедуру хімічної обробки. Таким чином, виходить кінцевий продукт.

Переваги: легка тканина, приємна на дотик, не деформується, не мнеться та не залишає заломів; вологостійка, стійка до забруднень (плями легко відіпрати), піддається фарбуванню в яскраві відтінки.

Недоліки: нездатність зігрівати тіло, може викликати алергію у людей з чутливою шкірою, вигорання під прямими сонячними променями, погано пропускає повітря, накопичує статичну електрику.

Догляд: можна прати в пральній машині за 40 градусів та віджимати на середніх або великих обертах, сушити без попадання прямих сонячних променів.

Хімічні волокна

Синтетичні

ПОЛІАМІД/НЕЙЛОН

(*Polyamide, Nylon*) Загальна назва цілої групи різних синтетичних волокон, які отримують шляхом перероблювання нафти, природного газу, вугілля. Це перша «синтетика» на ринку тканин.

Переваги: висока міцність, добре тримає форму, еластичність, легкість, добре відштовхує вологу та швидко висихає, не вигорає на сонці, не вимагає особливого догляду.

Недоліки: тканина сама по собі прохолодна (порівняно з натуральними тканинами), накопичує статичну електрику, практично не тримає тепло, швидко вбирає жирні забруднення, може викликати алергію.

Догляд: прати в пральній машині не вище 40 градусів, не віджимати при великих обертах, прасувати на низькій температурі без використання пару. Не допускати попадання прямих сонячних променів, під їх впливом тканина деформується, становиться жорсткою.

Хімічні волокна

штучні

ЕЛАСТАН/ЛАЙКРА

(*Lycra, Elastan, Spandex, Comma, Bubber*) Високоеластичне синтетичне волокно. Являє собою сегментований поліуретан. Еластан (в США – spandex) загальна назва, а Lycra – товарна назва тканини, розробленої компанією Dupont. Різниці не відчуєте, але знати потрібно. Завжди використовується в комбінації з іншими волокнами та робить тканину гнучкою, що зберігає форму, перешкоджає утворенню складок.

Переваги: висока еластичність, зносостійкість, не втрачає форму, завдяки м'якості тканини легко драпірується, пропускає повітря не дивлячись на наявність синтетики, легко переться, практично не мнеться та не пілінгується.

Недоліки: не є гіпоалергенною, може накопичувати статичну електрику, негігроскопічна.

Догляд: прати на делікатному режимі в пральній машині, або вручну при температурі не вище 40 градусів, використовувати рідкі гелі, віджимати при мінімальних обертах, сушити далеко від обігрівачів та без попадання прямих сонячних променів, зберігати в складеному вигляді.

Хімічні волокна штучні

АКРИЛ

(*Acrilica, Polyacrylic, Acrylic*) Полі-акрило-нітронові волокна синтезуються з нафти. Волокно по властивостях схоже на шерсть, добре з нею поєднується. Виходить ніжна, м'яка пряжа, міцніше чистої вовни. Але погано пропускає повітря та схильна до утворення ковтунців. (пілінгування)

Переваги: акрилові волокна міцніші ніж натуральні (наприклад вовна), зносотійкі, тканина не пілінгується та не сідає при пранні, приємна на дотик, має стійкість до вигорання, не мнеться.

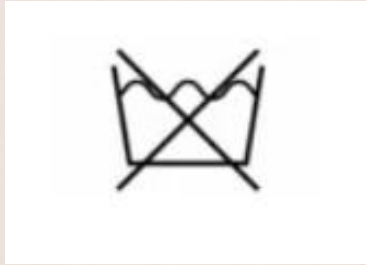
Недоліки: низька гігроскопічність, накопичує статичну електрику, при не правильному догляді деформується, не пропускає повітря, втрачає свою еластичність при високих температурах.

Догляд: прати в теплій воді, ручне прання або делікатний режим, можна використовувати при пранні кондиціонер, обережно віджимати, використовуючи рушник, сушити при кімнатній температурі в розправленому вигляді.

Знаки для прання одягу

Символи прання

Загальні символи прання

Не прати

Одяг з цим символом прання на етикетці не можна прати в машинці. Такі речі не можна прати вручну, або в пральній машині. Для таких речей необхідна хімічна чистка.

Ручне прання

Цей символ прання означає, що одяг можна прати тільки вручну, або в пральній машині в режимі делікатного та ручного прання.

Не віджимати

Одяг з цим символом не слід віджимати, щоб видалити зайву вологу, оскільки віджимання може пошкодити тканину. Замість цього необхідно обережно скрутити річ в рушник та віджати.

Символи прання

Обережне прання, делікатне віджимання

Цикл постійного тиску

Позначення прання з **однією лінією** під зображенням означає, що білизна може бути випрана **на короткому циклі прання** (наприклад, програма для синтетичних тканин) та **на короткому циклі віджимання або ж віджиманні за низьких обертів**.

Символ корзинки **без лінії** означає, що одяг **можна прати у пральній машині**. Такий символ зазвичай є на етикетках міцних тканин, наприклад, деніму. Правильна температура прання зазвичай відображається всередині символу.

Делікатне прання

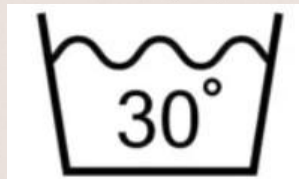
Символ з **двома лініями** під корзинкою означає, що одяг потребує делікатного прання. Білизна має бути випрана тільки на делікатних програмах, наприклад, для вовни, і тільки з відповідним засобом для прання. **Не використовувати віджим.**

Делікатне прання за **рекомендованої температури**. Символ корзинки з **однією чи більше лініями** знизу і температурою означає, що одяг можна прати на делікатній програмі за вказаної температури. **За можливості, не використовувати віджим.**

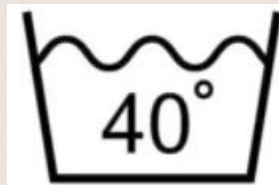
Символи прання

Температура прання

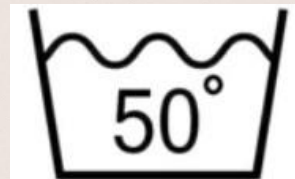

**Прати за температури води
30°C або нижче**

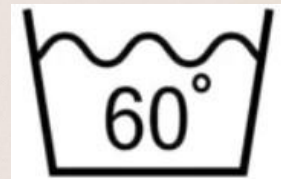
Цей символ на етикетці
означає, що одяг можна
прати в машинці, але
тільки у прохолодній воді
до 30°C.

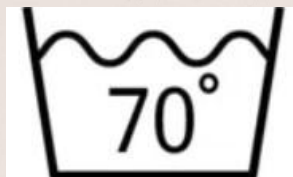
**Прати за температури
води 40°C або нижче**

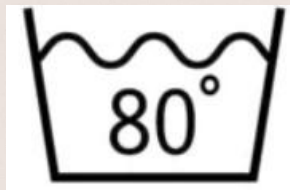
**Прати за температури води
50°C або нижче**

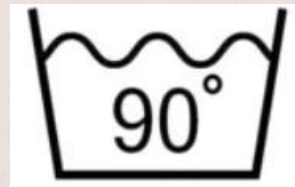
**Прати за температури
води 60°C**

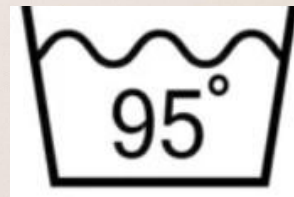
**Прати за температури
води 70°C**

**Прати за температури
води 80°C або нижче**

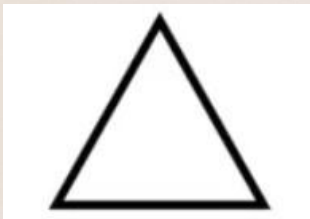

**Прати за температури
води 90°C чи нижче**

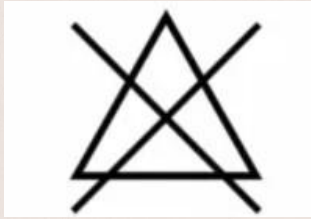
**Прати за температури
95°C чи нижче**

Символи відбілювання

Відбілювання дозволено

Символ трикутника на етикетці одягу означає, що будь-який тип відбілювача дозволений.

Не відбілювати

Символ перекресленого трикутника означає, що не можна використовувати відбілювач. Якщо є такий символ, необхідно використовувати миючий засіб для кольорових речей, або той, що не містить оптичних освітлювачів.

Не відбілювати

Це попередня версія символу "не відбілювати", який використовували раніше.

Відбілювання тільки без хлору

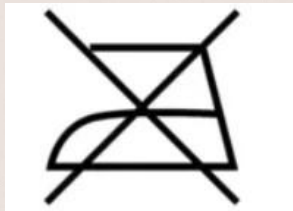
Дві діагональні лінії всередині трикутника означають, що можна використовувати відбілювач для відбілювання одягу, але переконалися, що це не хлор.

Відбілювання хлором

Букви CL у трикутнику на етикетці для прання означають хлор. Тобто одяг можна відбілити хлорним відбілювачем.

Символи прасування

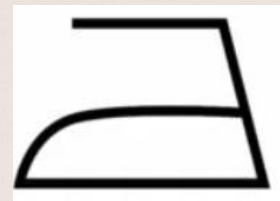
Не прасувати

Перекреслений символ праски означає, що прасувати небезпечно, оскільки прасування може назавжди пошкодити тканину.

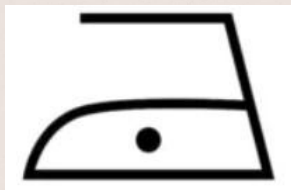
Не прасувати з паром

Якщо викреслено лише пропарювальну частину праски, одяг можна прасувати, але без функції пари.

Прасування дозволене

Праска означає, що прасування підходить для тканини.

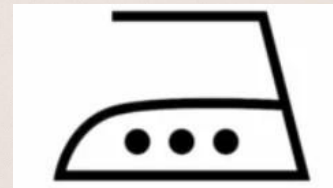
Прасування при 110°C

Символ праски з крапкою означає надзвичайно низьке прасування при температурі максимум 110°C. На багатьох моделях праски такий температурний режим також відмічений однією крапкою.

Прасування при 150°C

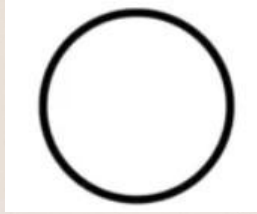
Символ праски з двома крапками означає прасування при температурі максимум 150°C. На багатьох моделях праски такий температурний режим також відмічений двома крапками.

Прасування при 200°C

Якщо символ праски має три крапки, можна використовувати найвищу температуру прасування до 200°C. На багатьох моделях праски такий температурний режим також відмічений трьома крапками.

Символи хімчистки

Хімчистка

Коло - загальне позначення для хімчистки на етикетках одягу.

Хімчистка не дозволяється

Закреслене коло означає, що суха хімчистка заборонена для цього предмета одягу.

Хімчистка дозволена будь-яким розчинником

Літера "А" всередині кола означає, що суха хімчистка дозволяється будь-якими розчинниками.

Суха хімчистка, перхлоретилен (PCE)

Буква Р всередині символу хімчистки означає, що хімчистку можна проводити за допомогою PCE або розчинників на основі нафти.

Суха хімічна чистка, розчинники на основі нафти

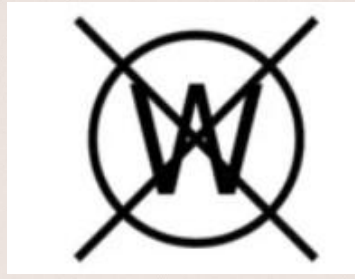
Буква F всередині символу хімчистки означає, що хімчистку слід проводити тільки за допомогою нафтових розчинників.

Символи хімчистки

Професійна волога чистка

Символ чистки з буквою W означає професійне вологе чищення.

Метод очищення не дозволений

Якщо будь-який спосіб очищення показаний перекресленим колом, його не слід використовувати.

Делікатна професійна волога чистка

Коло з буквою W та лінією під ним означає, що одяг потребує дбайливого професійного вологого очищення.

Надзвичайно дбайлива професійна волога чистка

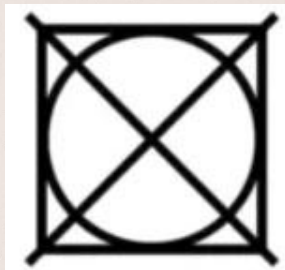
Коло з буквою W і двома лініями під ним означає, що білизна вимагає надзвичайно дбайливого професійного вологого очищення.

Символи сушіння

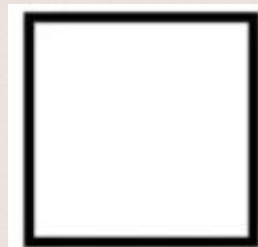
Можна сушити в сушильній машині

Квадрат з колом посередині означає, що одяг можна сушити в сушильній машині.

Не сушити в сушильній машині

Одяг, непридатний для сушіння в сушильній машині, позначений символом закресленого квадрата.

Сушіння на повітрі

Символ догляду за білизною у вигляді простого квадрата **без кола** означає сушіння на повітрі. Можна сушити такий одяг, повісивши його на мотузку для білизни або сушарку.